Mobilní telefon v hodinách angličtiny?

Proč ne? RVP a potažmo ŠVP umožňuje školám a učitelům vnést do své práce prvky velmi individuální, aktuální, charakterizující tu kterou školu, či konkrétního učitele, a tak dát škole i učiteli šanci být něčím osobitý, výjimečný. Práce školy a učitele samotného se tak stává tvořivější, svobodnější, pro žáky i jejich rodiče přitažlivější.

Jakkoli jsou dnešní učebnice angličtiny kvalitní, atraktivní, plné barev a metodických nápadů, stejně se jednoho dne stanou všedními, nudnými. Vždyť jsou v hodině každý den, vždyť jsou celý rok stejné, neproměňují se. Tato skutečnost může způsobit u dnešní televizní a počítačové generace, která je zvyklá volit mezi mnoha programy, nástup lhostejnosti a nezájmu. Je na učiteli, aby měl neustále v zásobě pohotové proměny, přitažlivé činnosti, zajímavé metody, aktuální témata, jimiž svou práci se žáky ozvláštní a zatraktivní, aniž by slevil ze svých učebních cílů a požadavků. Volba tématu, kterým žáci žijí, může být jednou z cest. Připojí-li k němu učitel ještě zajímavé způsoby práce, má k úspěchu nakročeno.

Mobilní telefon je jedna z věcí, bez kterých už si málokteré dítě umí představit svůj den. Také je to jedna z věcí, které soustavně znepokojují vyučujícího, neboť děti se od svého mobilu neumějí odloučit ani během výuky. Zákazy vytvářejí zbytečně nepříjemnou atmosféru v hodině. Nechme tedy mobilní telefony občas vstoupit do výuky a zúčastnit se jí. Dokažme si, že opět každé zlé je k něčemu dobré. Využijme této „mobile mania“:

Mobilní telefon jako (ne)vítaný element při výuce:

Už zase zvoní! Zase jej některý z žáků zapomněl vypnout! Situaci zdánlivě nemilou pohotový učitel hned využije k rozhojnění slovní zásoby, objasnění gramatiky či nácviku výslovnosti:

U: Have you heard? What is it?
Ž : A mobile phone.
U : Put up your hand if you have a mobile phone of your own.
Do you like your mobile phone?
Do you need your mobile phone?
Well, with your partner write down as many positive adjectives about your mobile as you can.
Are there any negatives? Write them down.
Go to another pair and compare the lists of adjectives you have.
Now tell your partners one or more sentences about your (or your father’s, mother’s, uncle’s, friend’s …) mobile phone.
Out of the following list of adjectives find those which are suitable for a mobile phone. Then give those which are positive (negative):

	Yes	No	Positive	Negative
Funny				
Talkative				

Calm				
Forgetful				
Generous				
Friendly				
Mean				
Lazy				
Honest				
Noisy				
Easygoing				
Expensive				
Small				
Selfish				
Well-dressed				
Foggy				

Do tabulky samozřejmě učitel zahrne ta přídavná jména, která potřebuje v dané fázi výuky naučit.

Mobilní telefon při výuce slovní zásoby:

Oblíbené prvky používané v textové komunikaci pomocí mobilních telefonů jsou emotikony. Češi jim někdy říkají „smajlíci“, ale ony se všechny neusmívají. Chtějí však, aby se usmíval adresát. Staňme se tedy zkušenými adresáty díky následujícímu cvičení.

Přiřaďte příslušná přídavná jména k vhodným emotikonům:

☺	Disappointed
☹	Frowning
:-o	Laughing
:-@	Happy
:-I	Asleep, bored
:-e	Surprised
:-<	Undecided
:-D	Sad
;-)	Indifferent
:-\	Cross-eyed
(:-(	Screaming
%-)	Winking
I-)	Mad

Řešení:

☺ Happy
☹ Sad
:-o Surprised
:-@ Screaming
:-I Indifferent
:-e Disappointed

:-< Mad
:-D Laughing
;-) Winking
:-\ Undecided
(:-(Frowning
%-) Cross-eyed
I-) Asleep, bored

Ani zde nemusí učitel použít všechna nabízená přídavná jména. Zvolí jen ta, která chce procvičovat.
Vynalézavý učitel jistě umí proměnit výše zmíněné dvojice emoticonů a jejich významů do malého domina.

Mobilní telefon při výuce homofon a spellingu:

Mobilní telefon šetří čas a peníze. Nebo to alespoň předstírá. K tomu nabízí posílání textových zpráv s využitím šetřivých zkratek (akronymů). Fungují díky tomu, že v jazyce (v angličtině zvláště) se některá slova stejně vyslovují, i když se různě píší. Jsou to homofona. Jejich použití je humorné, vtipné a určitě je trendy, což k dnešní mladé generaci patří. Umíte přečíst následující větu?

IL B L8 4 THE D8.CAN U W8?

Není to tak těžké. Zmobilizujete-li své znalosti z oblasti rébusů a zopakujete si spelling, máte řešení:
I'll be late for the date. Can you wait?

Žáci se jistě s chutí pustí do luštění dalších vět, které jim učitel nabídne. Bude však vhodnější začít jednoduchými akronymy. Možná, že žáci budou znát některé sami. Nechme je uplatnit se. Např.:ASAP = as soon as possible
CU = see you
BTW = by the way
PLZ = please
MSG = message

A nyní slíbené celé věty:

WANT2TLK OR TXT?

HI RUF2T?

GR8 FANX.

SD LTLE BK OF TXT MSGS.

TLK2UL8R.

Řešení:
Want to talk or text?
Hi, are you free to talk?
Great thanks.
Send a little book of text massages.
Talk to you later.

Teď už jsou žáci zkušení luštitelé a mohou se pustit do celé textové zprávy:

PLZ try 2 guess my MSG using TLAs. BTW, do it ASAP, K? FYI, GR8 parT@Andy's 2NITE, 7. UR coming, RntU? Take YR new SKT. IMO it's GR8. That QT U like will B there 2. CU, XOXOXO. D.

K usnadnění práce se bude hodit příruční slovníček:

Acronyms:

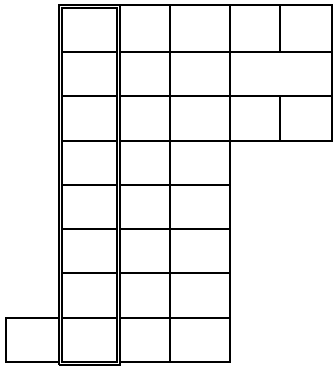
AFAIK	As far as I know
AFCAQTWCA	Any fool can ask questions the wise cannot answer
AKA	Also known as
ASAP	As soon as possible
B4N	By for now
BYAM	Between you and me
CU	See you
CUL	See you later
CUL8R	See you later
DAW	Don't ask why
DIY	Do it yourself
DL or D/L	Download
FAQs	Frequently asked questions
FOMCL	Fell off my chair laughing
FTTT	From time to time
FYI	For your information
GFY	Good for you
GR8	Great
IAC	In any case
IC	I see
IDTT	I'll drink to that
ILY	I love you
IMO	In my opinion
IOW	In other words
IWBNI	It would be nice if
JIC	Just in case
K	OK
LOL	Laugh out loud / Lots of luck
L8R	Later
MSG	Message
NE1	Anyone

NIMBY	Not in my backyard
NRG	Energy
OIC	Oh, I see
OTOH	On the other hand
PLZ	Please
POV	Point of view
QT	Cutie
ROTFL	Rolling on the floor laughing
RU	Are you
SOB	Son of a bitch
SYS	See you soon
TAFN	That's all for now
TANJ	There ain't no justice
TGIF	Thank God it's Friday
TIA	Thanks in advance
TMI	Too much information
TLA	Three letter acronym
TNX or THNX	Thanks
TTFN	Ta-ta for now
TTUL	Talk (type) to you later
UL or U/L	Upload
WFM	Works for me
WOFTAM	Waste of fucking time and money
WRT	With regard to
WTFDIK	What the fuck do I know?
WYSIWYG	What you see is what you get
XOXOXO	Hugs and kisses
Y	Why?

BTW, zjistili jste, že @ se čte (a také píše) stejně jako předložka „at"?

Výše uvedený slovníček není třeba předkládat celý. Učitel si zvolí jen ta hesla, která bude při dané aktivitě potřebovat. Budou mít příchuť tajného kódu, kterému rozumíme jen „my hoši, co spolu mluvíme" anglicky.

Přeložíte-li následující legendu do anglických akronymů, dostanete tajenku křížovky.

Směji se, až se válím smíchy.
Jinými slovy
Ne za mým domem
Ty se máš!
Předem děkuji.
Aha, chápu.
energie
kdokoli

Řešení:

	R	O	T	F	L
	I	O	W		
	N	I	M	B	Y
	G	F	Y		
	T	I	A		
	O	I	C		
	N	R	G		
N	**E**	I			

Ring tone = vyzváněcí tón, melodie

Mobilní telefon při výuce mluvení:

Mluvení bude asi to první, co nás napadne, když vyslovíme sousloví „mobilní telefon“. Tak tedy mluvme . Nejprve připravíme „mobily“.
Varianta 1: Můžeme použít skutečné mobilní telefony, jestliže ve skupině skutečně každý jeden vlastní. Nebudeme je však zapínat. Žáci se svým „miláčkem“ jen budou telefonování předstírat. Nelze vyloučit, že ve skupině díky různému sociálnímu původu může, bohužel, vznikat nevhodná atmosféra reflektující vztahy mezi majiteli dražších a levnějších přístrojů. Pak se nabízí varianta 2.
Varianta 2: Připravíme si makety mobilních telefonů. Zde se nabízí mezipředmětová spolupráce s výtvarnou výchovou. Žáci si navrhnou svůj vlastní design mobilního telefonu. Těm mladším poskytneme matrici, kterou obkreslí na tvrdší papír, a pak už jen uplatní svou barevnou fantazii a telefon dotvoří. Starší si mohou vše navrhnout sami a výrazněji tak prosadit vlastní individualitu. Nabízí se i možnost vystřihnout mobilní telefonky z reklamních letáků nebo časopisů a podlepit tvrdým papírem.
Nyní si každý žák zvolí své telefonní číslo. Mladší žáci budou mít troj nebo čtyřmístná, starší vícemístná. Své číslo každý napíše na tabuli do „telefonního seznamu“, v němž však budou chybět jména. Své číslo si však pamatuje.

Rozhovor:

Poté učitel vytočí jedno z čísel. Počká, kdo ze skupiny se mu na druhém konci ozve. Pak s dotyčným předvede rozhovor typu, který potřebuje v hodině procvičit. Po ukončení hovoru dříve volaný vytočí jiné číslo ze seznamu na tabuli a hovory řetězovitě projdou celou skupinou.

Návrhy rozhovorů:

A: (vytáčí nahlas číslo) 2468.
B: (majitel čísla zdvihne svůj mobil). Hello. This is Jane.
A: Hello. This is Peter.
A: How are you, Peter?
B: Thank you. I am fine.
A: How are you, Jane?
B: Thank you. I am fine, too.
A: Goodbye.
B: Goodbye.

A: (vytáčí nahlas číslo) 6718.
B: (majitel čísla zdvihne svůj mobil). Hello. Jane speaking.
A: Hi, Jane. This is Sue. Is Andrew in?
B: Hi, Sue. Sorry. He is at his granny's.
A: May I call later?
B: Of course you may. Bye, Sue.
A: Bye, Jane.

Rozhovor směruje učitel podle toho, jaké učivo potřebuje právě procvičovat. Pokročilejším žákům se jistě zavděčíme, dáme-li jim možnost vytvářet volně své vlastní rozhovory. Větší skupinu je možno rozdělit na čtyř nebo pětičlenné skupiny, kde pak telefonování probíhá intenzivněji. Skupinový telefonní seznam je pak napsaný uprostřed na listu papíru, nebo na kartičkách, každé číslo zvlášť.

Řetězový příběh:
Mobilní telefony připravíme stejně jako v předešlé aktivitě. Stejně tak připravíme telefonní seznam. Poté učitel nahlas vytočí jedno z čísel. Majitel čísla pouze potvrdí slovem „Hello" Učitel řekne první větu příběhu. Např. „One day I decided to go shopping." Volaný vytočí další číslo, (majitel potvrdí „Hello") zopakuje učitelovu větu a pokračuje v příběhu svou vlastní větou. Tento volaný už po vytočení dalšího čísla opakuje věty dvě a přidá svou třetí, atd.
Řetězový příběh s mobilními telefony umožňuje procvičovat různé slovesné časy, slovesné osoby nebo kondicionál. Procvičovaný jev určí učitel první větou příběhu:

Tomorrow I will get up early.
Yesterday I met my friend.
I would go for a holiday to Africa.
Michael lives in Australia.

Nejde však o skutečné telefonní rozhovory. Kouzlo aktivity je v překvapování žáků skrytých anonymně za svými telefonními čísly.

Mobilní telefon při výuce tvořivého psaní:

V této chvíli, když žáci pochopili princip homofon a zopakovali si spelování, mohou sami napsat svou textovou zprávu.

Posílání „esemesek":

Na menší kousek papíru sestaví každý žák krátkou textovou zprávu pro některého spolužáka, kterého si ve skupině zvolil. Bude to vzkaz, otázka informace … Při psaní využije některých akronymů. Papírek složí na co nejmenší formát a pošle adresátovi. I házení zprávy spolužákovi může být povoleno. Adresát připíše svou odpověď s akronymy a pošle papírek zpět. Dobrovolníci pak mohou své „esemesky" přečíst nahlas. Rozhodně by učitel neměl nutit všechny žáky, aby své vzkazy četli jiným. Vždyť to jsou soukromé záležitosti.

Při jiné variantě žáci své texty píší neznámému adresátovi. Pak je vhodí do textové schránky (vhodná krabice nebo sáček). Poté si každý žák ve skupině vytáhne (vylosuje) jednu textovou zprávu, čte ji nahlas a ostatní zapisují jako diktát a používají zase akronymy. Nabízí se pak srovnávání s původní verzí. Nakonec můžeme zvolit nejhezčí „esemesku". „Esemesky" vytvořené v hodině se mohou objevit na nástěnce. Určitě se k nim některý z žáků ještě vrátí.

Psaní scénáře k dialogu:

Pokročilejší žáci budou jistě schopni sestavit krátký telefonní rozhovor s využitím akronymů. Není podmínkou, že v rozhovoru budou jen akronymy. Tím bychom práci ztížili a zbrzdili. K této aktivitě rozdělíme žáky do menších skupin nebo alespoň do dvojic. Hotový dialog pak žáci předvedou s mobilním telefonem v ruce nebo aspoň s jeho papírovou maketou. Na počátku pro inspiraci mohou rozluštit následující rozhovor:

Man: DO U WAN2 C ME L8R 4A DRINK?

Woman: WOT R U TRYING 2 SAY?

Man: I LUV U ;-)

Woman: OIC :-o

Man: PCM ASAP

Woman: IM W/ SOME1 :-)

Man: WOT ABOUT YR FRIEND? I LUV HER 2. IS SHE W/ NE1?

Woman: I HATE U!

Řešení:
M; Do you want to see me later for a drink?
W: What are you trying to say?
M: I love you.
W: Oh, I see.
M: Please, see me as soon as possible.
W: I'm with someone.
M: What about your friend? I love her, too. Is she with anyone?
W: I hate you.

Téma rozhovorů může být předem dáno tak, aby zapadalo do učebních cílů a souviselo s tématikou probírané lekce. Možná, že si vyberete z následujících začátků:

1. TGIF! We're going to my granny's tomorrow.
2. Could you help me with my English homework? TIA.
3. Do you know Jack? I met him yesterday. We were ROTFL.

Psaní příběhu

Přečtěte si romantický příběh „Love at distant sight“, který je uveden v části „Mobilní telefon při výuce čtení“. Uměli by Vaši žáci napsat svůj vlastní reálný příběh, popisující situaci, kdy jim mobilní telefon skutečně pomohl, nebo kdy ho skutečně postrádali?

Jestliže ano, pak společně sestavte náznak osnovy. Např.:

1. One day/afternoon/winter evening …
2. Suddenly …
3. In the end …

Také společně shromážděte možnou slovní zásobu. Např.:

Message, select, press, menu, scroll, keypad, options, send, phone number, battery, call, switch on, switch off, voucher (go karta), unswer, ununswered call, vibration alert (vibrační signál místo vyzvánění), device, smiley (emotikon), unintentionally (neúmyslně), advertisement.

Teprve nyní vyzvěte žáky, aby se pustili do psaní.

Mobilní telefon při výuce čtení:

Read the following just for fun:

Yesterday morning I got up at 6. I was still I-). When I was having my breakfast I broke the mug with tea. It made my mom :-o and ☹. Anyhow my brother Andy was :-D as he is always ☺ whenever I do something wrong. ‘You must be %-) or :-< !’ he shouted happily. My father looked :-I . As usual.
Andy sat down. He jumped up :-@ with his backside wet. There was that tea from the mug on the chair.

Následuje „mobilový“ příběh. Jen jeho části se zamíchaly. Dokážete je se svými žáky složit zpět do romantického příběhu?

Love at Distant Sight

A *Soon Chris travelled from Italy to Britain to meet, to see, to embrace, to kiss the girl he loved. He also proposed again - this time on one knee. Molly said ‘Yes’ again. Chris explained, ‘This is love in the beginning of the twenty first century. I feel I know Molly very well. The advantage of a mobile romance is that you get to know the real person because you cannot see each other. I know Molly is simply great! I knew that from her messages on the screen and it’s great to see her. We switched to computer e-mail from time to time.*

B *You must have heard about love at first sight but this case was real love at distant*

sight.
One afternoon Molly felt a well-known signal of her mobile. A text message must have come. Strange. Somebody wanted her not to forget to come to the party. Who was the text message from? She knew neither the number nor the name. People sometimes do silly things. They just switch to a wrong number and send their message to a wrong addressee. She was in a good mood and therefore she answered: 'IWBNI I was there but I cannot come. DAW.'
This was the beginning of exchanging messages between Molly and Chris.

C *Molly and Chris met through their mobiles in spring last year. Chris is going to live in Britain after the wedding next year. Until then, Chris will return to Italy. 'Sadly we're going back to mobile love. Happily, I think we'll have more to say now that we've seen each other. And we'll have to buy the phones that use picture messaging.'*

D *Chris worked in Italy and Molly studied in Birmingham. Soon they realised they need to be closer to each other. Chris and Molly exchanged romantic messages for eight months. Then one day Chris sent a message to Molly. It said, 'I love you. Would you marry me?' Molly was surprised how easily she answered: 'Yes.' Perhaps the flavour of fun has not disappeared yet but it was much more serious now.*

Řešení:

B, D, A, C

Love at Distant Sight

You must have heard about love at first sight but this case was real love at distant sight.
One afternoon Molly felt a well-known signal of her mobile. A text message must have come. Strange. Somebody wanted her not to forget to come to the party. Who was the text message from? She knew neither the number nor the name. People sometimes do silly things. They just switch to a wrong number and send their message to a wrong addressee. She was in a good mood and therefore she answered: 'IWBNI I was there but I cannot come. DAW.'
This was the beginning of exchanging messages between Molly and Chris. Chris worked in Italy and Molly studied in Birmingham. Soon they realised they need to be closer to each other. Chris and Molly exchanged romantic messages for eight months. Then one day Chris sent a message to Molly. It said, 'I love you. Would you marry me?' Molly was surprised how easily she answered: 'Yes.' Perhaps the flavour of fun has not disappeared yet but it was much more serious now. Soon Chris travelled from Italy to Britain to meet, to see, to embrace, to kiss the girl he loved. He also proposed again - this time on one knee. Molly said 'Yes' again.
Chris explained, 'This is love in the beginning of the twenty first century. I feel I know Molly very well. The advantage of a mobile romance is that you get to know the real person because you cannot see each other. I know Molly is simply great! I knew that from her messages on the screen and it's great to see her. We switched to computer e-mail from time to time.
Molly and Chris met through their mobiles in spring last year. Chris is going to live in Britain after the wedding next year. Until then, Chris will return to Italy. 'Sadly we're going back to mobile love. Happily, I think we'll have more to say now that we've seen each other. And we'll have to buy the phones that use picture messaging.'

Následující text hovoří o mobilním telefonu. Tiskařský šotek se vloudil do textu a zanechal v něm nepatřičnou větu. Kterou? Dokázali by Vaši žáci rozšířit text vloženými větami o další informace?

The Mobile Phone

A mobile phone is a small portable telephone. It has a battery. It appeared only recently in 1980s and 1990s and it spread very quickly. The smallest modern mobile phones are now very light and can easily fit into your pocket. The trouble is that people become lazy about food and only buy ready-cooked meals. You can also have your own ring tone. There are different ways to pay for calls. Some people don't like mobiles. Others say they have improved their lives.

Řešení:

Nevhodná věta:
The trouble is that people become lazy about food and only buy ready-cooked meals.

Další možné informace:
How can we pay for calls?
Why some people dislike mobiles?
Why others like mobiles?
How do mobiles enrich our lives?

Ať patříte k příznivcům mobilního telefonu, či snad už jste na něm závislí, nebo byste je nejraději zakázali, zkuste se na závěr zamyslet nad následujícím tvrzením:

"If you don't have a mobile phone, you're the odd one out, and others look at you as though you're walking around without any trousers."

Unknown

Bibliography:
Teeler,D.; Gray,P.: *How to Use Internet in ELT*, Longman, Harlow.2000
Sperling,D.: *The Internet Guide*, Prentice Hall Regents, New Jersey, 1997

Webliography:
Using E-mail in Foreign Language Teaching; http://iteslj.org/Techniques/Meloni/Email.html
Master the Basics: Netiquette; http://www.learnthenet.com/english/html/o9netiqt.htm
http://polyglot.calmsu.edu/llt